

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรูปแบบตารางและการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลรวมของส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
F	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F - distribution)

2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดลำดับในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม บรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการบรรยายความหมายของระดับการมีส่วนร่วม จำแนกเป็นการ

2.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

2.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

1) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมจำแนกเป็นรายด้าน

2) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ จำแนกเป็นรายข้อ

3) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา จำแนกเป็นรายข้อ

4) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน จำแนกเป็นรายข้อ

5) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกเป็นรายข้อ

6) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน จำแนกเป็นรายข้อ

7) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา จำแนกเป็นรายข้อ

2.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุระดับการศึกษา และวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการบรรยายความหมายของระดับการมีส่วนร่วม และ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว *F-test* (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

3) การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ใช้การประมวลเนื้อหาและนำมาวิเคราะห์เรียงลำดับความถี่ ใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency)

3. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 31- 40 ปี	17	18.48
1.2 41- 50 ปี	35	38.04
1.3 51 ปี ขึ้นไป	40	43.48
รวม	92	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ประถมศึกษา	31	33.70
2.2 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	24	26.09
2.3 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	26	28.26
2.4 อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป	11	11.95
รวม	92	100.00
3. วาระในการดำรงตำแหน่ง		
3.1 1 วาระ	29	31.52
3.2 2 วาระ	26	28.26
3.3 3 วาระขึ้นไป	37	40.22
รวม	92	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 92 คน พบว่า

1. อายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 51 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 รองลงมา คือ อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 38.04 และ อายุ 31- 40 ปี มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.48

2. ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28.26 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.95

3. วาระในการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วาระในการดำรงตำแหน่ง 3 วาระขึ้นไป มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 40.22 รองลงมาคือ 1 วาระ มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 31.52 และ 2 วาระ มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28.26

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ	2.80	0.78	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา	2.68	0.76	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน	3.02	1.02	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.95	1.04	ปานกลาง
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน	2.58	0.75	ปานกลาง
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา	3.21	0.94	ปานกลาง
รวม	2.87	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.21$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 3.02$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.95$) ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ($\bar{X} = 2.80$) ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 2.68$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน ($\bar{X} = 2.58$)

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการ ศึกษาปัญหาและสาเหตุ จำแนกเป็นรายข้อ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ จำแนกเป็นรายข้อ

(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ	2.78	1.04	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการน้ำ	2.95	1.03	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาการบริหารจัดการน้ำ	2.98	0.98	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการบริการจัดการน้ำ	2.48	1.01	น้อย
รวม	2.80	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ จำนวน 4 ข้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ

มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.98$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.95$) และมีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.78$) และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการบริการจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.48$)

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหามา จำนวน 4 ข้อ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหามา จำนวน 4 ข้อ
(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ	2.88	1.10	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ	2.92	1.06	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการบริหารจัดการน้ำ	2.59	0.92	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการตอบสนองความต้องการน้ำของชุมชน	2.33	0.90	น้อย
รวม	2.68	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหามา จำนวน 4 ข้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.92$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.88$) และ มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการตอบสนองความต้องการน้ำของชุมชน ($\bar{X} = 2.33$)

3.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน จำแนกเป็นรายชื่อ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน จำแนกเป็นรายชื่อ

(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ด้านการมีส่วนร่วม ในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำ	3.22	1.11	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการน้ำ	3.00	1.10	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการนำเสนอแผนในการบริหารจัดการน้ำ	2.99	1.17	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการบริหารจัดการน้ำ	2.87	1.15	ปานกลาง
รวม	3.02	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน จำนวน 4 ข้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการ

กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 3.00$) และ มีส่วนร่วมในการนำเสนอแผนในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.99$) และ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.87$)

3.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกเป็นรายชื่อ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการในการบริหารจัดการน้ำ	2.80	1.20	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนในการให้บริการน้ำกับชุมชน	3.05	1.16	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกนโยบายที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำ	2.99	1.12	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแผนงานในการบริหารจัดการน้ำ	2.91	1.10	ปานกลาง
รวม	2.95	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนในการให้บริการน้ำกับชุมชน ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกนโยบายที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.99$) ส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือก

แผนงานในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.91$) และ มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.80$)

3.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน จำแนกเป็นรายชื่อ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน จำแนกเป็นรายชื่อ

(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำ	2.33	1.02	น้อย
2. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรน้ำให้กับชุมชน	2.17	0.90	น้อย
3. มีส่วนร่วมในการการบริหารจัดการน้ำตามนโยบายที่กำหนดไว้	2.97	1.11	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนในการบริหารจัดการน้ำ	2.87	1.12	ปานกลาง
รวม	2.58	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน จำนวน 4 ข้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) และจำแนกเป็น รายชื่อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการการบริหารจัดการน้ำตามนโยบายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.97$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.87$) และมี

ส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 2.33$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรน้ำให้กับชุมชน ($\bar{X} = 2.17$)

3.2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา จำแนกเป็นรายชื่อ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา จำแนกเป็นรายชื่อ

(n =92)

การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการประสานงานกับชุมชนในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ	3.26	1.14	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการติดตามผลของการบริหารจัดการน้ำ	3.11	1.04	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ	3.40	1.08	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้น้ำของชุมชน	3.27	1.01	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการประเมินผลของการบริหารจัดการน้ำ	3.03	1.03	ปานกลาง
รวม	3.21	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา จำนวน 5 ข้อ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และจำแนกเป็น รายชื่อ พบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้น้ำของชุมชน ($\bar{X} = 3.27$) มีส่วนร่วมในการประสานงานกับชุมชนในการ

สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 3.26$) มีส่วนร่วมในการติดตามผลของการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 3.11$) มีส่วนร่วมในการประเมินผลของการบริหารจัดการน้ำ ($\bar{X} = 3.03$)

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุระดับการศึกษา และวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 9-10

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 92)

	อายุ											
	31 – 40 ปี (n = 17)			41 – 50 ปี (n = 35)			51 ปีขึ้นไป (n = 40)					
	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน												
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ	2.80	0.70	ปานกลาง	2.66	0.79	ปานกลาง	2.92	0.80	ปานกลาง			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา	2.74	0.74	ปานกลาง	2.58	0.83	ปานกลาง	2.74	0.72	ปานกลาง			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน	2.85	1.20	ปานกลาง	2.90	1.01	ปานกลาง	3.19	0.95	ปานกลาง			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.88	1.06	ปานกลาง	2.83	1.01	ปานกลาง	3.08	0.97	ปานกลาง			
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน	2.68	0.92	ปานกลาง	2.44	0.72	น้อย	2.67	0.71	ปานกลาง			
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา	3.16	1.10	ปานกลาง	3.22	0.89	ปานกลาง	3.23	0.94	ปานกลาง			
รวม	2.85	0.87	ปานกลาง	2.77	0.75	ปานกลาง	2.97	0.72	ปานกลาง			

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 31- 40 ปี เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.16$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ($\bar{X} = 2.85$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ($\bar{X} = 2.80$)

2. ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 41 – 50 ปี เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ($\bar{X} = 2.90$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.83$) และ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ($\bar{X} = 2.44$)

3. ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ($\bar{X} = 3.19$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.08$)

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

(n=92)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.783	2	.391	.678	.51
ภายในกลุ่ม	51.373	89	.577		
รวม	52.155	91			

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 11 - 12

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน
ในเขต อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 92)

	ระดับการศึกษา											
	ประถมศึกษา (n = 31)			ม.ต้น หรือเทียบเท่า (n = 24)			ม.ปลาย หรือเทียบเท่า (n = 26)			อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ขึ้นไป (n = 11)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการ บริหารจัดการน้ำชลประทาน												
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา และสาเหตุ	2.70	0.69	ปานกลาง	2.84	0.86	ปานกลาง	2.76	0.92	ปานกลาง	3.05	0.45	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหา รูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา	2.65	0.75	ปานกลาง	2.64	0.77	ปานกลาง	2.69	0.89	ปานกลาง	2.82	0.48	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบาย หรือแผนงาน	3.16	1.08	ปานกลาง	2.92	0.95	ปานกลาง	2.84	1.15	ปานกลาง	3.27	0.53	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.92	1.11	ปานกลาง	3.09	1.07	ปานกลาง	2.73	1.10	ปานกลาง	3.23	0.51	ปานกลาง
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม นโยบายและแผน	2.59	0.76	ปานกลาง	2.67	0.70	ปานกลาง	2.34	0.80	น้อย	2.98	0.63	ปานกลาง
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและ บำรุงรักษา	3.29	0.99	ปานกลาง	3.25	0.99	ปานกลาง	3.05	1.00	ปานกลาง	3.31	0.50	ปานกลาง
รวม	2.89	0.76	ปานกลาง	2.90	0.73	ปานกลาง	2.73	0.88	ปานกลาง	3.11	0.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ผู้ใหญ่บ้านที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.29$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 3.16$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.92$)

2. ผู้ใหญ่บ้านที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.09$) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 2.92$)

3. ผู้ใหญ่บ้านที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 2.84$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ($\bar{X} = 2.76$) และมีพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน ($\bar{X} = 2.34$)

4 ผู้ใหญ่บ้านที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) และ

จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 3.27$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.23$)

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

(n=92)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.128	3	.376	.648	.586
ภายในกลุ่ม	51.027	88	.580		
รวม	52.155	91			

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการ น้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 13-14

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันในการบริหารจัดการ
 นำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 92)

	วาระในการดำรงตำแหน่ง											
	1 วาระ (n = 31)			2 วาระ (n = 24)			3 วาระขึ้นไป (n = 37)			ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการ บริหารจัดการนำชลประทาน	2.90	0.83	ปานกลาง	2.55	0.80	ปานกลาง	2.87	0.71	ปานกลาง	2.86	0.57	ปานกลาง
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ	2.57	0.86	ปานกลาง	2.54	0.87	ปานกลาง	2.86	0.57	ปานกลาง	2.86	0.57	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการ แก้ไขปัญหา	2.75	1.07	ปานกลาง	2.94	1.08	ปานกลาง	3.30	0.88	ปานกลาง	3.30	0.88	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน	2.69	1.04	ปานกลาง	2.92	1.17	ปานกลาง	3.19	0.91	ปานกลาง	3.19	0.91	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.39	0.77	น้อย	2.65	0.83	ปานกลาง	2.71	0.68	ปานกลาง	2.71	0.68	ปานกลาง
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน	2.99	1.00	ปานกลาง	3.28	1.04	ปานกลาง	3.36	0.80	ปานกลาง	3.36	0.80	ปานกลาง
6 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา	2.71	0.81	ปานกลาง	2.81	0.84	ปานกลาง	3.05	0.63	ปานกลาง	3.05	0.63	ปานกลาง
รวม	2.71	0.81	ปานกลาง	2.81	0.84	ปานกลาง	3.05	0.63	ปานกลาง	3.05	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 1 วาระ เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 2.71$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ($\bar{X} = 2.90$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 2.75$) และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน ($\bar{X} = 2.39$)

2. ผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 2 วาระ เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 2.94$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.92$)

3. ผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 3 วาระขึ้นไป เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน ($\bar{X} = 3.30$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.19$)

ตารางที่ 14 วิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

(n=92)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.986	2	.993	1.761	.178
ภายในกลุ่ม	50.170	89	.564		
รวม	52.155	91			

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 15 จำนวนความถี่ข้อเสนอแนะในการการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
(1) ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ	
1. ควรให้กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านเข้ามีส่วนร่วมทุกครั้ง	24
2. ควรจัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังปัญหาจากหมู่บ้านและติดตามแก้ไข ปัญหาการใช้น้ำอย่างจริงจัง	12
3. ควรจัดให้มีการประชุมผู้ใช้น้ำชลประทานร่วมกัน	5
(2) ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหา	
1. ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างคลองส่งน้ำให้ครอบคลุมมากขึ้น	7
2. ควรให้ผู้เชี่ยวชาญออกสำรวจข้อมูลการขาดแคลนน้ำตามข้อเท็จจริงและ ร่วมวางแผนกับชุมชน	4

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
(3) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน	
1. ควรให้กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านหรือตัวแทนเข้าร่วมวางแผนทุกครั้ง	4
2. ควรแต่งตั้งให้กำนัน – ผู้ใหญ่บ้าน เป็นคณะกรรมการของส่วนราชการ และมีอำนาจและบทบาทอย่างจริงจัง	2
(4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	
1. ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชามหมู่บ้าน	7
2. ควรให้กำนัน- ผู้ใหญ่บ้านร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินใจในการใช้น้ำชลประทาน	3
(5) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน	
ควรมีการวางแผนการใช้น้ำชลประทานล่วงหน้าอย่างน้อย 5 ปี และประชาสัมพันธ์ให้ทุกหมู่บ้านรับทราบ	3
(6) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา	
ควรมีปรับปรุง-ซ่อมแซมและสำรวจแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น	5

จากตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะในการการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและสาเหตุ ควรให้กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านเข้ามีส่วนร่วมทุกครั้ง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ควรจัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังปัญหาจากหมู่บ้านและติดตามแก้ไขปัญหาการใช้น้ำอย่างจริงจัง และ ควรจัดให้มีการประชุมผู้ใช้น้ำชลประทานร่วมกัน

2 ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหารูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญห ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างคลองส่งน้ำให้ครอบคลุมมากขึ้น มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ควรให้ผู้เชี่ยวชาญออกสำรวจข้อมูลการขาดแคลนน้ำตามข้อเท็จจริงและร่วมวางแผนกับชุมชน

3 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายหรือแผนงาน ควรให้กำนัน-ผู้ใหญ่บ้านหรือตัวแทนเข้าร่วมวางแผนทุกครั้ง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือควรแต่งตั้งให้กำนัน – ผู้ใหญ่บ้าน เป็นคณะกรรมการของส่วนราชการและมีอำนาจและบทบาทอย่างจริงจัง

4 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชามหมู่บ้าน มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ควรให้กำนัน- ผู้ใหญ่บ้านร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินใจในการใช้น้ำชลประทาน

5 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายและแผน ควรมีการวางแผนการใช้น้ำชลประทานล่วงหน้าอย่างน้อย 5 ปี และประชาสัมพันธ์ให้ทุกหมู่บ้านรับทราบ

6 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและบำรุงรักษา ควรมีปรับปรุง-ซ่อมแซมและสำรวจแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY